

[Grethe Philip.]

produkt absolut skal omsættes i stigende disponibel realløn, må det nødvendigvis indsnævre mulighederne stærkt for at udvide det offentliges aktiviteter. Mon ikke hr. Anker Jørgensen meget vel forstår mine store betænkeligheder, når der rumles med krav om indkomstkompensation for en skatteforhøjelse? Jeg tror, det er krav, der meget let kan modarbejde en social udlignings-tendens.

Årets besparelser er sket i flere tempi. Der tales om forårets besparelser og om efterårets besparelser. Det er en meget stærk forenkling af billedet. At en regering, at finansministeren sparer på budgettet, forstået som spare i forhold til embedsmandsønsker i de enkelte fagministerier, er da ikke noget splinternyt, opfundet af denne regering. Sådan har det været altid, og disse sparebe-stræbelser foregår efterhånden året rundt. Man er vel tidligere gået lidt mere stiltfærdigt til værks, og denne gang har kniven også været slebet noget skarpere. Men det nye i besparelsen består ikke i, at alle ønsker om udgiftsudvidelser ikke kan efterkommes. Det nye ligger i, at man ikke koncentrerer sine sparebe-stræbelser om rammebevillingerne, men også har sat luppen på de lovbundne udgifter.

Det var i denne forbindelse den såkaldte „støvsugerbande“ med nogle få repræsentanter for hvert af regeringspartierne oprettedes og levede i en kort og koncentreret funktionsperiode, der, kan jeg oplyse hr. Lysholt Hansen om, nu er afsluttet. Der er fra forskellig side rejst kritik af „støvsugerbanden“ som institution, og der har endda og også her i dag været sat spørgsmålstegn ved, om der var handlet parlamentarisk korrekt. Lad os se nøjternt på det et øjeblik. Hvad er det, der er sket? Der er sket det absolut ikke særligt nye eller sensationelle, at regeringen ud fra et ønske om at spare på lovbundne udgifter — hvad der kun kan ske ved lovændringer — har bedt nogle repræsentanter for regeringspartierne om at drøfte en række spareforslag, eventuelt

selv fremkomme med andre ideer. Lovforslagene, der nu er fremsat, skal gå deres ganske sædvanlige gang gennem tinget med åbne drøftelser med oppositionspartierne, og disse lovforslag er på ingen måde bundet mere i detaljer end andre lovforslag. Det nye ligger ikke i, at regeringen før fremsættelse af en række lovforslag orienterede sig på sine grupper, men derimod i det helt usædvanlige, at man var indstillet på, at ikke alene rammebevillinger, men også lovbundne udgifter skulle gå efter i sømmene med henblik på at nå en vis samlet sum af besparelser for hvert af budgetårene, sådan som det var opstillet ud fra en generel økonomisk vurdering. Der var altså tale om en tværgående gennemgang af udgifterne med klar finansiel målsætning.

Det radikale venstre er enig i såvel målsætning som fremgangsmåde. Det er et sundt princip, at lovbundne udgifter ikke skal være fredhellige for al fremtid. Nye love kan gøre gamle udgiftkrævende love mindre nødvendige eller rimelige, f. eks. hvor summariske regler om støtte er blevet erstattet af individuelle hjælpeforanstaltninger. Takster, der ikke længere dækker det offentliges udgifter, bør måske fra tid til anden sættes op. Der bør korrigeres for vildskud, og rationalisering af et udgiftsområde kan fremmes f. eks. ved ændrede refusionsregler. Adskillige besparelser kan have en værdi i sig selv ved at stimulere til planlægning og rationalisering af et udgiftsområde. Det er en nyttig foranstaltning af og til at skulle luge ud.

Men der er naturligvis også besparelser, man ikke er så umiddelbart begejstret for, nedskæringer, som man nødig går med til.

Om disse tror jeg vi vil høre meget, efterhånden som behandlingen af sparelovforslagene skrider frem.

Når vi alligevel fra det radikale venstre har kunnet gå med til reduktionerne på statens udgiftsrammer, er det for at give plads for nødvendige nydannelser på udgiftsområdet. Lad mig blot nævne f. eks. udgifter i forbindelse med forureningsproblemet og på